

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 22.12.2005

Internt nr:

Erstatter dato:

GLYKOL 774F

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FÖRETAK

☒	Godkjent for bruk	☐
☐	Godkjent for lab.bruk	☐
☐	Endret av Lahega Kemi AB	☐

HANDELSNAVN GLYKOL 774F**BRUKSOMRÅDE** Frost- og korrosjonsbeskyttelse for diesel- og bensin motorer.**Artikkelnummer**

1113

Volvo: 3680961, 3680962, 3680963, 3680964

Nasjonal produsent/importør**Foretak** Remitek AS**Adresse** Nedre Rommen 5**Postnr./sted** 0988 OSLO**Land** Norge**E-post** post@remitek.no**Internett** www.remitek.no**Telefon** 22 78 84 00**Faks** 22 21 43 77**Navn**

Wenche Berg

E-post

wenche.berg@remitek.no

Tlf. (arb.)

22 78 84 00

Produsent i EU/EØS, importør til EU/EØS**Foretak** Lahega Kemi AB**Adresse** Box 13073**Postnr./sted** 250 13 Helsingborg**Land** Sverige**E-post** info@lahega.se**Internett** www.lahega.se**Telefon** +46 42 256700**Faks** +46 42 256750**Navn**

Åsa Möller

E-post

asa.moller@lahega.se

Tlf. (arb.)

+46 42 25 67 00

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Nr.	Ingrediensnavn	EC-nr.	Cas-nr.	Kons.	Merking
1	1,2-etandiol	203-473-3	107-21-1	60 - 100 %	Xn,R22

Tegnforklaring: T+=meget giftig, T=giftig, C=etsende, Xn=helseskadelig, Xi=irriterende E=eksplosiv, O=oksiderende, F+=ekstremt brannfarlig, F=meget brannfarlig, N=miljøskadelig, Kreft=kreftfremkallende, Mut=arvestoffskadelig, Rep=reproduksjonsskadelig, Kons.=konsentrasjon

INGREDIENSKOMMENTARER

Blanding av etylenglykol og inhibitorer - uten nitrit, fosfat og silikat. Se pkt. 16 for fullstendig tekst av R-setninger.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 22.12.2005

Internt nr:

Erstatter dato:

GLYKOL 774F

Helseskadelig

GENERELT

Farlig ved svelging. Livsfarlig forgiftning eller nyreskade kan bli følgene om inneholdet drikkes.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

GENERELT

Vis dette produktblad til tilstedeværende lege.

INNÅNDING

Frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

HUDKONTAKT

Ta av forurenset klær. Vask huden nøye med såpe og vann. Kontakt lege hvis ubehag oppstår.

ØYEKONTAKT

Skyll med vann. Kontakt lege hvis ubehaget vedvarer.

SVELGING

Drikk et par glass vann. Om mulig også aktivt kull (kullsuspensjon). Fremkall brekninger øyeblikkelig og tilkall lege.

MEDISINSK INFORMASJON

Denne produkt inneholder 1,2-Etandiol (Etylenglykol). **INFORMASJON TIL LEGER:** Viktigst ved forgiftning er effektiv acidoskorreksjon og behandling med antidot: Etylalkohol (Etanol). Symptomer på forgiftning kan komme opptil et par døgn i etterkant.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

EGNET BRANNSLUKKINGSMIDDEL

Brann kan slukkes med: Vann i tåkestråle. Alkoholresistent skum. Pulver. Karbondioksid (CO₂).

BRANN- OG EKSPLOSJONSFARE

Produktet er brennbart, men ikke brannfarlig. Ved oppvarming dannes brennbar damp som kan danne eksplosiv blanding med luft.

PERSONLIG VERNEUTSTYR VED SLUKKING AV BRANN

Bruk trykkluftsmaske når stoffet er involvert i brann.

ANNEN INFORMASJON

Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE YTRE MILJØ

Forhindre at spill kommer ut i avløpsvannet/ overvannsystemet ved å samle opp spillet med sand e.l. f.eks. Absol.

METODER FOR OPPRYDDING OG RENGJØRING

Spill samles opp i passende beholdere og leveres til destruksjon.

ANNEN INFORMASJON

Ved større spill kontakt øyeblikkelig politi og brannvesen. Politiet varsles hvis stoffet er kommet ned i et vassdrag / kloakk eller har forurenset mark / vegetasjon.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 22.12.2005

Internt nr:

Erstatter dato:

GLYKOL 774F

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

HÅNTERING

Unngå røyking, bruk av åpen ild, sveising o.l. Kontroller at ventilasjonen er i gang før håndtering.

OPPBEVARING

Bruk alltid emballasje av samme materiale som originalemballasjen. Hygroskopisk. Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares tørt.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

BEGRENSNING OG KONTROLL AV EKSPONERING

Sørg for egnet ventilasjon, spesielt i lukkede rom.

ÅNDEDRETTSVERN

Ved høy temperatur eller utilstrekkelig ventilasjon må friskluftsmaske eller maske med gassfilter type A (brunt) benyttes.

ØYEVERN

Bruk øyevern ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

HÅNDVERN

Bruk vernehansker ved fare for direkte kontakt eller sprut. Egnet hanskemateriale er: Nitrilgummi.

ADMINISTRATIVE NORMER

Ingrediensnavn	Cas-nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
1,2-etandiol	107-21-1	8 timer	25		1996	

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstandsform	Væske.
Farge	Rødfiolett.
Lukt	Svak.
Løselighet	Lett løselig i vann. Løselig i: Alkohol

FYSISKE OG KJEMISKE PARAMETERE

Parameter	Verdi/enhet	Metode/referanse	Merknad
pH-konsentrat	6 - 8		
Smeltepunkt	< -18 °C	DIN/ISO 3016	
Kokepunkt	> 160 °C	ASTM D1220	
Flammepunkt	> 120 °C	DIN/ISO 2592	
Ekspløsjonsområde	3 - 15 %		1)
Selvantennningstemp.	> 200 °C	DIN 51794	
Damptrykk	~ 0,2 kPa		2)
Tetthet	~ 1,12 g/cm ³		
Fordelingskoeffisient	~ -1,36		3)

MERKNADER TIL FYSISKE OG KJEMISKE PARAMETERE

Merknad	Kommentar
1)	Ren etylenglykol.
2)	ved 20°C
3)	Ren etylenglykol.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETS DATABLAD

Sist endret: 22.12.2005

Internt nr:

Erstatter dato:

GLYKOL 774F

STABILITET

Produktet er stabilt ved anbefalt lagring og håndtering.

MATERIALER SOM SKAL UNNGÅS

Unngå kontakt med sterke oksydasjonsmidler. Unngå kontakt med syrer og alkalier.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Akutte toksiske testresultater

Eksponeringsvei	Verdi/enhet	Dyreart	Eksp.tid	Merknad
Oral LD50	> 2000 mg/kg	rotte		
Dermal LD50	> 2000 mg/kg	kanin		

GENERELT

Beskrivelse av mulige helsefarlige effekter er basert på erfaring og/eller toksikologiske kjennetegn på flere komponenter.

INNÅNDING

Innånding av høye dampkonsentrasjoner kan forårsake symptomer som lett irritasjon, hodepine, svimmelhet, tretthet, kvalme og i alvorlige tilfeller bevisstløshet.

HUDKONTAKT

Langvarig eller gjentatt kontakt med kjemikallet kan gi: Hudirritasjon. Kan tas opp gjennom hud og evt. gi forgiftninger.

ØYEKONTAKT

Kan gi noe ubehag. Svie.

SVELGING

Kan gi kvalme, brekning, svimmelhet, magesmerter, bevisstløshet. Nyreskade kan forekomme. Livstruende forgiftning.

ANNEN TOKS. INFORMASJON

12. MILJØOPPLYSNINGER

ØKOTOKSISITET

1,2-etandiol - LC50 (Fisk): >100 mg/l, 96h. EC50 (Daphnia): >100 mg/l, 48h. EC50 (Alge): >100 mg/l, 72h.

PERSISTENS OG NEDBRYTBARHET

1,2-etandiol - Biologisk nedbrytbarhet: >70%, OECD 301A.

BIOAKKUMULERINGS POTENSIAL

1,2-etandiol - Ikke bioakkumulerbar. BCF (Fisk): <10 (beregnet). log Pow: -1,36.

ANNEN INFORMASJON

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

GENERELT

Tomme beholdere skal bringes til lokal resirkulering, gjenvinning eller destruksjon. **Tømming av kanne:** Skyll tomemballasjen 3 ganger med vann. Bruk, om mulig, skyllevannet i den prosess der produktet inngår. Sett kannen opp/ned for avrenning. Fjern korken og sorter kannen som HARD PLASTEMBALLASJE. **Tømming av fat:** Skyll det tømte fatet med vann. Snu fatet opp/ned med spundsen (åpningen) i laveste stilling og noe skrånende (ca. 10 grader). Vent til fatet er dryppfritt. Bruk, om mulig, skyllevannet i den prosess produktet inngår i.

AVFALLSGRUPPER

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 22.12.2005

Internt nr:

Erstatter dato:

GLYKOL 774F

Spill skal betraktes som farlig avfall som skal deponeres i h.h til lokale myndigheters anvisning og behandles i h.h til forskrift om farlig avfall 2002-12-20 nr 1817.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Kjemikaliet er klassifisert som farlig gods: Ja Nei Ikke vurdert

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Helseskadelig

EF-etikett Nei Ja Ikke vurdert

SAMMENSETNING

1,2-etandiol (60 - 100 %)

R-SETNINGER

Nr.	R-setningstekst
R22	Farlig ved svelging.

S-SETNINGER

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.S-46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

ANDRE MERKESETNINGER

Livsfarlig forgiftning eller nyreskade kan bli følgene om innholdet drikkes.

REFERANSER

Produktet er klassifisert og merket i henhold til EEC-forskrifter eller respektive nasjonale lover.Arbeidstilsynet: Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HMS

LEVERANDØRENS ANMERKNINGER

Produktene produseres i samsvar med kvalitetssystemet ISO9001 (certifikat nr: 2000-SKM-AQ-1370, DNV) og miljøledelsesystemet ISO14001 (certifikat nr: 2000-SKM-AR-254, DNV) normer av Lahega Kemi AB, Helsingborg, Sverige tel +46 42 256700.

Informasjonen er angitt i h.h. til Miljøverndepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet av 16. juli 2002 nr 1139 anbefalinger vedr. klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier. Denne informasjon gjelder kun ovennevnte produkt og gjelder ikke nødvendigvis dersom det brukes sammen med annet (andre) produkt (er) eller i noen prosess. Opplysningene er så vidt vi vet riktige og fullstendige og er gitt i god tro, men uten ansvarsforpliktelse. Det er brukerens eget ansvar å forvise seg om at opplysningene er riktige og fullstendige for hans spesielle bruk av produktet.

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSETNINGER

Nr.	R-setningstekst
R22	Farlig ved svelging.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 22.12.2005

Internt nr:

Erstatter dato:

GLYKOL 774F

UTGITT:

22.12.2005